

آبونه شرائطی

داخلی، خارجی هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آلتی آیلنی
(۱۳۰) غره شدور.

[نسخه سی ۵ غروش،
سنه لکی ۵۲ نسخه در،]

اداره خانه

باب عالی بجاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلك، موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور، درج ایدلهین
یازیلر اعاده اولونماز.

تذکره

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لق مجموعه اسلامیه در

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد عا کف

صاحب و مدیر مسئول
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد: ۳۷۵

۱۷ محرم ۱۳۳۷

پنجشنبه

۲۴ تشرین اول ۱۳۳۴

جلد ۱۵

ملی حرتلرہ ، حریت قومیه و ملتک موجودیتہ تعرض ایتمہ مکدن عبارتدر . حالبوکہ دموقراسینک وضع ایتمدیکی و ایستدیکی اصول بودر . بواصولک مضرتی وارسه ایشته ممالک عثمانیہ تدقیق اولملی در . عجبا تورک اولمیانلرک شکایتندن ، یاخود اختلافاتندن عصرلردنیزو نیچون برائر یوقدی ؟ بوتون بوشکایتلر و اختلافلر انکلیز ، روس و فرانسیز انتریقہ لری ، تشویقاتی باشلادقدنصکرہ حس اولوندی . تورکلرک الک بیوک قباحی ، مایینک دیدیکی کبی ، خریستیان اولمالریدر . نصرانیقی قبول ایتمدکری دقیقہ دن اعتباراً شرق مسألہ سی حل اولمش صاییلیر . ایشته حقیقت بودر .

تورکچیلرک سیاسی مفکوره لری

ہمیری آیری آیری قومیتلرہ منسوب اولدینی حالہ کوک آلپ بکک اطرافندہ طویلانان تورکچیلردن جرکس عمر سیف الدین بک ۲۰ تشرین اول تاریخی آقشام غزہ سندنہ نشر ایتمدیکی بر مقالہ دمہ تورکچیلرک سیاسی مفکورلرینی شوضورتلہ خلاصہ ایدیور :

« تورکچیلرک » فعلیات « ساحہ سنہ هیچ برآن کچہ مدکاری ایچون بالکیز نظریہ حالندہ قالدان سیاسی فکرلری ، سیاسی مفکورہ لری شولردی :
۱ -- تورکیای ایکی قسمہ آیرمق ! تورکلرہ مسکون جہتہ ، یعنی آنادرلویہ « تورک یوردی » دیک ، ہر بلرلہ مسکون قسملرینہ مختاریت ، حتی بعض مفرطلرنجہ - استقلال ویرہ رک « حرب یوردی » دیبہ آیرمق !
ب -- تورک یوردندہ ، تورکلرک آراسندہ اقلیتندہ قالدان روم ، ارمنی ، یاہودی کبی مللرہ دمہ « حرثی بر مختاریت ویرمک » ، سربست انکشافلرینی تأمین ایتمک ، تورکلرہ نقطہ سی نقطہ سنہ ، ہر جہتہ مساوی طومتق .
ملکتیمزک « فکر ساحہ سی » دمہ حریت نعمتندن محروم اولدینی ایچون بوعمدہ لر ، بوغایہ لر بولہ واضح صورتندہ اورتہ یہ آتیلا میور ، بیک تورلودولامبا جلی یوللرلہ ، عادتاً ادبی بر قاجاچلیقی جائندہ علمی مقالہ لرہ صیفیشدیریلوردی .
چوق زحمتہ قائلانمق سزین سایہ لرنده مفکورہ لرینہ قاووشدقلرندن طولای تورکچیلر انکلیزلرہ بردہ تشکر نامہ کوندرمیدرلر . تورکچیلرک « بیک تورلودولامبا جلی یوللرلہ ، ادبی قاجاچلیقلرلہ ، علمی مقالہ لرہ صیفیشدیرمق صورتلہ » آکلاتمق ایستہ دکری بر مفکورہ لری دہا واردر ؛ یا قلم اونیدہ اعتراف ایتمک جسارت مدنیہ سنی نہ وقت کوسترہ جکیر !

جنوبی فلسطیندہ یہودی محکمہ لری

جنوبی فلسطیندہ یاشایان یہودی لرک انکلیز اشغال عسکرینسندن استفادہ ایدہ رک دیانت موسویہ قانونلرینہ کورہ حکم ایدہ جک (میشبات ہاشاوم) نامندہ کی محکمہ لری آرتیق بیوک قصبہ لردہ تأسیسہ باشلہمش اولدقلرینی انکلیز غزہ لری یازیورلر . مرکزی محکمہ لر بافادہ بولنہ جق ؛ فلسطینک ہر شہر و قریہ سندنہ دمہ ، فرعی محکمہ لر تشکیل اولنہ جقدر . عجبا احمد امین بک بولاری دمہ حرث مرکزی قیلندمی عدایدہ جک ؛ اوستریا یہودی لری بک ، طالبانی میاشندہ

متفقلر دیموقراسینک تعین ایدہ جکی برر حکومتہ تودیع ایتمکہ حل اولتور . اکہم قید هیچ بردولت اشغال ایدہ جکی اراضی نی کندی املاکتہ الحاق ایتمہ لیدر .

سبیل الرشاد

ایشته انکلیز حریت پرور و عملیہ پارتیسینک مروج افکاری بر غزہ ایلہ غایت منصف و معتدل بر انکلیز مبعوثنک حقمنزدہ بسلیدیکی حسیات ا بونی او قودقدن صوکرہ حالا بر طاقم خیالاتہ قابیلہ جق ، یاخود شخصی دوشونجولرمنز ایچون حقیقی فدا ایدہ جکمی ز ؟

مطبوعاتمز شخصیات ، یاخود علی العمیا ملاحظات ایلہ اورتہانی ولولہ یہ دوشور مکدنسہ مخاصمتر مرکز حقمنزدہ دمہ دوشوندکارینی تدقیق ایتمولردہ ایچندہ بولوندیمز شوتہ لکدن ناصیل قورتولاق لازم کله جکنی آکا کورہ تعین ایسولر و بو خصوصہ ، حکومتہ ظہیر و معین اولسونلر . وطنک حیات و مماتی مسئلہ سی موضوع بحث ایکن شخصیات صوصدورمق ، حسیات خصوصیه یی سویاتیمہ مک بوتون افراد ملت ایچون الک بیوک بروظیفہ در .

ارتق ملتک واسلامیتک عزت و وقارینی بویلہ مادی حسیاتندن منزہ طومتلی ز . شرق قریبہ تصادف اولنان عناصر اختلافاتک سببی تورک حاکمیتی دکلدرد .

تورک اولمیان تبعہ تبدیل تابعیت ایتمک ایستہ میورلر . آنجق اصلاحات ایستہ یورلر . حالبوکہ انکلیز مبعوثنک بالذات اعترافی و جہلہ استانبول الک بیوک دولتک شدتلی رقابتلرینہ ہدف اولوب طور و کن ، دولت عثمانیہ موجودیتی مدافعہ ایلہ مشغول بولونورکن طبیعی اصلاحات ایلہ اوغراشہ مازدی . تورکلرلہ تورک اولمیانلر آرسندہ حقوق و امتیازات جہتلرندن هیچ رفرق یوقدر . انکلیز دمہ انکلیزلرلہ انکلیز اولمیانلر آرسندہ کی فرق ایسہ طاغلر قدردر . محررک عثمانیلرہ هجومی صرف اسلامہ اولان عداوتندن ایلری کلور . زیرا او بک انی بیلیورک حاکمیت عثمانیہ پادار اولدقجہ حاکمیت اسلامیہ دمہ پادار اولوب کیدہ جکدر . بو حقیقت آکلاشیلمالی و بوتون مسلمانلرک کوزلرینی آجالیدر .

محررک التزام ایتمدیکی تقسیمات الحاقندن باشقہ برشی دکلدرد . ایشته مصر ، تونس ، بوسنہ ہر سبک کوزلر مرکز اوکندہ طور بیور . شاید صلح و مسالمتی مسلمانلرک محریلہ تأسیس ایتمک ایستہ یورلرسہ وجودہ کتیرہ جککری مؤسسہ دن خیر بکلمہ سولر .

مشہور استاد هوغارت دیورک : « اولابورادہ الک اسکی ملتلر و مدنیتلر بولندینی کبی بتون ادیان و مذہب انتشار ایتمشدی . بناء علیہ بوراسی ملتلر بقایاسنک پوتہ سیدر . شرق و غرب مدنیتلری آرسندہ کی تصادم میدانی بوراسیدر . بوایکی مدنیتک طرفدارانی عینی عائلہ بولنیورلر . عثمانلی حکومتک الک بیوک قباحی

فلسطين يهوديلرى طرفدن صلح قونغرمسند برهيتك اثبات وجود ايتنى درميان ايديلور . بوده حرث مركزي تأسيسى ايجونى ؟

سيونيستلر و فلسطينك استقبالي

شوقرمي انكليز سيونيستلريك مروج افكارى اولان «پالستين» مجموعك طلمت پاشا طرفدن دول مركزيه سيونيست هيتنه ايديلن وعدلر مناقشه واديسنده يازديني شديد المال بر مقاله دن ترجمه ايديلور :

« سيونيستلر بر قاچ دفعه بعدالحرب فلسطينه وقوع بوله حق يهودى مهاجرتى موضوع بحث ايتشلر و فلسطين احوال اقتصاديه سي كسب صلاح و ترقى ايتهدن سيل مهاجرتك شديد تخفيف ايتي آرم لرنده قرارلاشدير مشلردى . فقط بو خصوصده بوتون سيونيست مركز لرنده ياييله حق مراقبهك كنديلرى طرفدن اجراسنه قرار وبردكلى خالده طلمت پاشا بونك حكومت عثمانيه جه ياييله جفنى سويلور . طيبي بو ، تماميله بزم آرزومزدن آبرى بر شيدر .

« طلمت پاشا بوندن باشقه فلسطينك يهوديلره بر مركز دينى اولمسندن بحث ايديلور . حال بو كه بوراسى اسكيدن برى هر زمان بزم مركز دينى من اولديني كنى ، خريستيانلرك ده ، مسلمانلرك ده دينى بر مركز لريدى . يعنى طلمت پاشا انك سويله ديكي سوز ، بزه وعد ايتديكي شيدن زياده بزدن منع ايلديكي حقلر نقطه نظرندن شاين اهميتدر . او ، بزه آنجق فلسطينده دينى بر مركز تأسيسنه مساعدده ايديلور و فلسطينك مى بر وطنمز اولسنى رد ايديلور . اوت ، طلمت پاشا سيونيزمى مى بر حركت طانياور . يهودى ملتك موجوديتنى انكار ايديلور . يهوديلرك فلسطينده رجحان مى به مالل اولدقلىنى قبوله ياناشيلور .

« اساساً زون توركلرك تعقيب ايتدكلى سياست ممالك عثمانيه ده كي عناصرك حركات مليه لرى ازاله ي و بعضاً ده اولردن استفاده ي ايجاب ايديلور . بر صراحة بيان ايدر كه سيونيزم فلسطينده كي يهوديلرك حقوق مليه لرينه صاحب اوللرى نقطه سنده اصرار ايدر ويهوديلرك مليتى ، يا خود فلسطينده كي حقوق مليه لرى انكاره واران هر دولو سياست و پروژه لرى شدله رد ايلر .

« دنيا ده هر شيك امكانى بولونور . لكن حكومت عثمانيه جه يهوديلر مسئله سنى تدقيق ايتك اوزره تشكيل ايديلن قوميسون ايجون سيونيستلره سيونيزم دشمنى اولان تورك سياستى تاليف ايتك امكانى بولونه ماز . طلمت پاشانك مانورالرى كو چوكلكلك فضيلته قارشى كوسترديكى احترام قيباندنر . طلمت پاشا يهوديلرك نفوذى و انكلكره حكومتك اعلان ايلديكي سياست اوزرينه بونلرك دول ائتلافيه لهنه يايتمده اولدقلى خدملرلى بيلورده براق بوش ويالان وعدلره بو حركتى طور دورمق ايسته يور . احتمال كه كنديسى بيله بو قدر بويوك براميد بيله ميور . زيرا عثمانلى سياسيونك ياشادقلى خيالانك بر حدى

واردر . دول مركزيه ده ياشايان سيونيستلر جه زون توركلرك تعقيب ايلدكلى غايه و سياست حقه ده آرتيق هيچ بر شبهه قالمامشدر . »

اسلاميت استقبالك دينى در

شرق قريب مجموعك ۱۳ ايلول تاريخلى نسخه سنده شو قمره تصادف اولومشدر :

« بكن جمعه ايرتسى كوني هندلى خواجه كمال الدين اقدى لوندرده بولونان مسلمانلرك جامعده برنطق ايراد ايدرك ديمشدر كه : كاشانده حكمفرما اولان ترقى واصطفا قانونى موجبجه تجانسدن عدم تجانس واختلاف تولد ايديلور . فقط او مختلف شيلر يكيدن تنظيم و توحيد اولونيور . مثلاً هيئت اجتماعيه ده بدايتده برعائله كندى كندينه زراعت ، طوقوه جيلق ، مرانفوزلق ، دميرجيك وسايره اجرا ايديلوردي . لكن ترقى قانونى و اصطفا جريانى ساقه سيله صوكره لرى متخصص صنفار پيدا اولدى . بو تقسيم اعمال موجبجه بر ملت يالكن مختلف متخصص صنفله تقسيم اولومقله قالمادى . دنياك بعض مملكتلرى معين صنعتلرده معروف و متخصص اولدى . بو مختلف صنفلر متحداً و متفقاً جاليشه حق اولورلرسه عالم انسانيت ايجون بر نعمت كبرى ، بر سعادت عظمى صايلير .

« عيني قانون اخلاقيات ، روحانيات عالمنده ده حكمفرمادر . مختلف دينلر بر الله دن كلديكي حالده مختلف شعبه لره آيريلشدر . اليوم حل اولونه حق اك مهم مسئله بو اختلافات دينيه يرته بر اتحاد ، بر وفاق اقامه ايتكدن عبارتدر . جهانكبر و عالم شمول ديانت معين بر نقطه يا خود بر جماعته منحصر قالماميدر . هر يرده و هر ملته قابل تطبيق اساسات اوزرينه مستند اولمايدر .

« ايسته اسلاميت بو شرائطى حاويدر . چونكه جناب حق طرفدن هر هانكى يرده و هر هانكى زمانده اولورسه اولسون و حى ايديلش اولان اساسات دينيه ي قبول و توحيد ايلشدر . اتحاد اقوام ايجون اير ، كيج اتحاد اديان لازم كله جكندن اسلاميتك دين استقبال اولسى محققدر . »

تصحيح . — اولكي هفته كي ۳۷۳ نجى نسخه ده (ديانت وقضاء) عنوانلى مقاله ده آتيدى كى ترتيب سولريك لطاً تصحيح اولونمى رجا اونونور :

صفحه	سطر	خطا	صواب
۱۶۰	۱۳۳	متعارف	خلاف متعارف
۱۶۰	۸	حافسين	حافسين
۱۶۰	۲۶	ديانة	قضاء
۱۶۱	۲	برشى ايسه	برشى ييرويا كيرايسه
۱۶۱	۷	نظر	انظال